

Asocijacija/Zajednica srpskih opština na Kosovu – opšta načela/osnovni elementi

Sporazum o Zajednici srpskih opština (ZSO) na Kosovu, koji je u utorak, 25. Avgusta, potpisan u Briselu, sadrži opšte principe za konstituisanje te institucije, njen pravni okvir, kao i detaljan spisak nadležnosti.

Sporazum sadrži sedam poglavlja i ukupno 22 člana, koji nosi naslov „Asocijacija/Zajednica opština sa srpskom većinom na Kosovu – opšti principi, glavni elementi“.

Sporazum je podeljen na celine – Pravni okvir, Ciljevi, Organizaciona struktura, Odnosi sa centralnim vlastima, Zakonski osnov, Budžet i Podrška i Opšte i završne odredbe.

Sledi tekst sporazuma u celini.

Pravni okvir

1) Asocijacija/Zajednica srpskih opština na Kosovu se uspostavlja kao asocijacija/zajednica opština na način predviđen Prvim sporazumom, Zakonom o ratifikaciji Prvog sporazuma i zakonima Kosova.

2) Na osnovu Prvog sporazuma koji prepoznaje njena posebna svojstva, Vlada Kosova usvaja rešenje koje se neposredno primenjuje, a čiju će reviziju uraditi Ustavni sud. Asocijacija/Zajednica jeste pravni subjekt definisan Statutom a koji sadrži najmanje pet dole navedenih elemenata.

3) Statut usvaja osnivačka Skupština koju čine izabrani članovi skupština opština koje su deo Zajednice.

Ciljevi

4) U skladu sa Prvim sporazumom, Asocijacija/Zajednica kao svoje osnovne ciljeve ima određivanje javnih funkcija i pružanje usluga radi:

- a) osnaživanja demokratije na lokalnom nivou
- b) nadzora nad celokupnim razvojem lokalne privrede
- c) celokupnog nadzora u oblasti obrazovanja
- d) celokupnog nadzora nad unapređenjem primarne i sekundarne zdravstvene i socijalne zaštite na lokalnom nivou
- e) celokupnog nadzora nad koordinacijom urbanističkog i ruralnog planiranja
- g) usvajanja mera za unapređenje uslova života povratnika sa Kosova na lokalnom nivou
- h) vođenja, koordiniranja i olakšavanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti
- i) promovisanja, širenja informacija i javnog zastupanja u pitanjima od opšteg interesa za članove Zajednice te radi zastupanja članova kod, između ostalog, centralnih vlasti
- j) pružanja usluga njenim članovima u skladu sa zakonima Kosova
- k) procene efikasnosti pružanja javnih usluga njenim članicama i stanovnicima kako bi Asocijacija/Zajednica imala podršku pri formiranju stavova od zajedničkog interesa za učešće u radu centralnih vlasti
- l) nadzora nad realizacijom njenih ciljeva
- m) uspostavljanja odnosa i dogovora o saradnji sa drugim asocijacijama opština, kako domaćim tako i međunarodnim

5) Zajednica/Asocijacija će imati i druge nadležnosti koje mogu biti delegirane od strane centralnih vlasti

Organizaciona struktura

6) Asocijacija/Zajednica će imati sledeća tela:

a) Skupštinu kao vrhovno telo koje čine predstavnici imenovani od strane svake od opština u Zajednici ponaosob, a iz redova njihovih izabranih članova. Skupština će imati prava da usvaja izmene Statuta, poslovnika kao i sve neophodne uredbe i upravne odluke u skladu sa Statutom i ciljevima Zajednice.

Sve izmene Statuta, poslovnika i svih neophodnih uredbi i odluka koje usvoji Skupština, biće primenjivane na sve opštine koje su deo Zajednice, osim ukoliko neka od opština formalno ne zatraži drugačiju odluku.

b) predsednika, koji će predstavljati Zajednicu/Asocijaciju i pred centralnim vlastima Kosova i izvan Kosova. Predsedniku će pomagati potpredsednik. Predsednika i potpredsednika bira Skupština iz redova članova skupština opština koje čine Zajednicu i njihovih gradonačelnika.

c) Savet koji će činiti najviše 30 članova iz redova žitelja opština koje čine Zajednicu, uključujući sve gradonačelnike opština koje su deo Zajednice; Savet predstavlja savetodavno telo koje daje smernice za rad Asocijacije/Zajednice.

d) Odbor koji čini sedam članova koje bira Skupština iz redova gradonačelnika i žitelja opština koje su deo Zajednice, a tačan sastav Odbora će biti definisan Statutom; Odbor će biti ovlašćen da donosi neophodne odluke za svakodnevno upravljanje Zajednicom/Asocijacijom. Članovima Odbora će u njihovom radu pomagati stručni kolegijumi sačinjeni od eksperata, koji će biti podeljeni na oblasti koje spadaju u ciljeve i zadatke Asocijacije/Zajednice. Statutom će biti definisan broj stručnih kolegijuma i njihova zaduženja.

e) Upravu koja će pomagati u radu Zajednice/Asocijacije, konkretno Odboru i Predsedniku, a na čijem čelu će biti načelnik, koji će odgovarati Odboru i biti imenovan od strane Odbora. Administrativno osoblje će imati status zaposlenih, u skladu sa zakonima Kosova, uključujući Zakon o radu i Zakon o javnoj službi, čime će im biti omogućeno da obavljaju svoje administrativne dužnosti.

f) Kancelariju za žalbe čiji će zadatak biti da preispituje pritužbe u vezi sa ciljevima Zajednice.

7) Sedište Zajednice/Asocijacije će biti definisano Statutom.

Odnosi sa centralnim vlastima

8) Asocijacija/Zajednica će sarađivati sa centralnim vlastima po načelima međusobne saradnje i razmene informacija.

9) Asocijacija/Zajednica će promovisati interese zajednice Srba na Kosovu u njihovim odnosima sa centralnim vlastima.

10) Asocijacija/Zajednica će moći da u skladu sa zakonima Kosova predlaže izmene zakonodavstva i drugih uredbi koje su od značaja za postizanje njenih ciljeva.

11) Asocijacija/Zajednica će imati pravo da pokreće ili učestvuje u postupcima pred nadležnim sudovima, uključujući Ustavni sud, protiv bilo kakvih radnji ili odluka od bilo koje od institucija koje mogu ugroziti vršenje ovlašćenja Asocijacije/Zajednice u skladu sa Statutom.

12) Asocijacija/Zajednica je ovlašćena da imenuje predstavnike u nadležnim organima/telima centralne vlasti, uključujući Konsultativni savet za zajednice. Pri vršenju funkcije nadzora, na način predviđen Prvim sporazumom, predstavnici Asocijacije/Zajednice će imati pravo na pristup informacijama centralnih vlasti u skladu sa zakonima Kosova.

13) Postupajući u ime Asocijacije/Zajednice, četiri gradonačelnika opština na severu će Ministarstvu unutrašnjih poslova dostaviti spisak kandidata za imenovanje regionalnog komandira policije kako je i predviđeno Članom 9 Prvog sporazuma.

Pravna sposobnost

14) Asocijacija/Zajednica će imati pravnu sposobnost koja joj je neophodna prema zakonima Kosova za ostvarivanje njenih ciljeva, uključujući pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu, učešće u vlasništvu preduzeća zaduženih za pružanje usluga na lokalnom nivou u okviru Asocijacije/Zajednice, te pravo na sklapanje, između ostalog, ugovora o radu.

15) Na osnovu Prvog sporazuma, a po usvajanju rešenja, Asocijacija/Zajednica se smatra uspostavljenom radi postizanja svojih ciljeva.

Budžet i podrška

16) Asocijacija/Zajednica će imati sopstveni budžet kojim će se upravljati u skladu sa načelima transparentnosti i odgovornosti te u skladu odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Ova načela će se naročito primenjivati pri kanalisanju sredstava, uključujući sredstva iz Člana 17, tačka d)

Rashodi su podložni reviziji od strane nadležnih vlasti, uključujući instituciju glavnog revizora.

17) Asocijacija/Zajednica će biti finansirana:

- a) doprinosima članova;
- b) prihodima od usluga koje pruža Asocijacija/Zajednica, njenih preduzeća ili prihoda koji proističu iz njene pokretne i nepokretne imovine;
- c) transferima od centralnih vlasti;
- d) doprinosima, bespovratnom pomoći, donacijama kao i finansijskom podrškom od drugih udruženja i organizacija, domaćih i međunarodnih, te od Republike Srbije; Zajednica/Asocijacija će u okviru aktivnosti ostvarivanja svojih ciljeva biti izuzeta od dažbina i poreza po istim osnovama kao i opštine koje su njen deo.

Opšte i završne odredbe

18) Asocijacija/Zajednica je otvorena za svaku opštinu ukoliko njene članice o tome postignu saglasnost

19) Asocijacija/Zajednica se može rasformirati jedino odlukom koja je usvojena dvotrećinskom većinom glasova članova Skupštine.

20) Asocijacija/Zajednica ima pravo na zvanična obeležja (grb i zastavu) u skladu sa zakonima Kosova.

21) Nacrt Statuta Asocijacije/Zajednice će dati tim rukovodilaca i on će biti predstavljen u okviru dijaloga na visokom nivou u roku od četiri meseca od usvajanja ovih načela/elementa; ukoliko to bude neophodno, nacrt će biti dat uz posredovanje, između ostalih, Ministarstva za lokalnu samoupravu. Sve izmene će biti predstavljene Asocijaciji/Zajednici, usvojene rešenjem i proverene od strane Ustavnog suda.

22) Godinu dana nakon usvajanja Statuta Asocijacije/Zajednice, biće izvršena revizija njegove primene, uključujući i proveru vršenja nadležnosti iz Člana 5 Prvog sporazuma.